

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In catenam super Matthaei evangelio editam - Cod. Aug.
pap. 5**

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Cap. VII

[urn:nbn:de:bsz:31-84684](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-84684)

totū sub dicti celestis significancia con-
 tinetur. Subem igitur nō ambige de
 futuris. Satis em uite nre malicia die
 is quibus unus saluet pta sufficiat
 ut circa hec purganda omis vite nre
 meditatio labor qz obsequ. Cessante at
 cura nra opa futura sollicita s' dū nob
 etne daitatis pfecto deo parante q
 pōnt. **Cap. viij**
Aug. de sermone dñi

Volite iudicare itē
 Quia tū ista tempa
 lia pcurant in futu
 ro incertū ē quo
 aū fiat tū possit
 simplia corde fieri
 et duplici oportū
 hoc loco subicit No

lite iudicare ne iudicem **Cris in omi**
 vel aliter. huc usqz exponit qz sequit
 ad elam ptinente. mit aut incipit q
 sequentia exponit ad orom respiciente
 Et doctrina hec q amō pō orom ut
 pitalis. ordo nar ratione dmitte nob
 debita nra ut et sequit. Nolite iudi
 care ne iud. **Cris sup. ar. Sed p**
 iudicare phibet contra q sequit.
 Paulus in Chor meho iudicat for
 mitatem Et petrus ananiam et sa
 phira medari arguit Sed quid huc
 locū pōm huius sensu exponit quia dñs
 hoc mandato nō phibet xpianos
 ex benevolentia aliis corpe. sed ne p
 iactantia iustie sic xam xamos despi
 riant. Et plū plerūqz suspitionibus
 adientes ceteros et contempnentes et sub
 specie pietatis pntū odii exsequentes.
Cris in omi Unde non dixit. Ne
 quiesce facias peccante. sed ne iudicab
 it ē ne amaro fias iudex. Corripe p
 pe nō ut hostis expetens vmdicā. s'
 ut medicus in sciens medicina **Cris**
sup. ar. Sed ut nō sit quidem xpian
 corripient xamos quent sermo qui d'
 Nolite iudicare. Sed si nō sit corripue
 rint inqnd p hoc consequit indul
 gentiā pntes quia dictū ē nō iudica
 bim. Quis em consequit indulgentiā
 mali parit quia nō addidit alim malū
 hoc aut dixim volentes ostendere

quia hic sermo nō ē potius de pōis
 nō iudicandis qui peccant in deū. sed
 qui nos peccant. alii em nō iudicat
 pōm p peccatū in se omissū illud nō
 deus iudicat p peccatū sed dimitit ei
 debitū sicut et ipse dimitit. **Cris in omi**
 vel aliter non simpliciter omnia pta
 iubet nō iudicare sed his qui multis
 malis pplem et alios p nris iudi
 cant. hanc phibitōm facit sicut et
 paulus nō simpliciter phibet iudicare
 eos qui peccant sed discipulos de magis
 iudicantes redarguit dicens ut eos
 qui sup nos p nō iudicem **Hyplariū**
 vel aliter iudicāi desponsombus suis
 deū vetat. quia ut iudicia exerceat
 rebus inter homines simit ita et ho
 iudicāi adūsus deū ex ambiguitate si
 stipit. q pōntus repellit anob ut co
 stans pauus fides tetmcat. quia nō
 sicut incertis rebus peccatū sit pe
 ram iudicasse. Sed in his rebz dedeo
 iudicāi mitū ee sit ems. **Aug. de s.**
dñi vel aliter hoc loco nichil aliud
 pōnti existimo nisi ut ea facta q du
 bū ē quo aū fiant i meliore pte
 mēptem de his aut q nō pnt bono
 aū fieri sicut sunt supra blasphemie
 et huiusmodi nobis iudicare pmittit de
 factis aut medijs que pnt bono et
 malo fieri temerariū ē iudicare maxie
 ut qdempnemus. duo aut p in quibz
 temerariū iudicāi caue debemus tū
 incertū est quo aū qdā factū pnt
 tū incertū ē qualis quisqz futurus ē
 qui mit uel bono uel malo appet
 Non ergo reprehendam q q nec
 stmg quo aū fiant mita reprehendam
 q manifesta s' ut de pēna pntate
 pnt aut morte q ait in quo iudicā
 iudicāit iudicāim. Simquid em
 si nos temerario iudicāi iudicāim te
 mē de nobis caue deus iudicabit.
 Aut nūquid p mē sura iniqua mēsi
 sumus apud deū ē mīq mē sura vñ
 nob temerat. Nam mē sura nome
 r p m iudicāi significatū arbitror.

Sed hoc dicitur est qm tantitas qua
punit aliu ipa te punit necesse e inq
tas em sepe nihil nocet ei qui patit
iuriaz ei no qui facit necesse e ut noce
at **Aug⁹ p^o de civitate dei** dicit
aut aliqui quo un est q aut xpus ut
magna mensura mensi fuerit remeriat
vobis si tempale peccatu supplicio pu
niantur etno. Nec attendunt no pter
equale tempis spaciū. sed p vicissitu
dinem mali. r ut qui mala fecit mala
patiat eandē dietam mensurā fuisse
quāuis in ea re h^o ppe possit accipi.
de qua dñs cū hō dicit loqueba. r de
iudicis et qdempnatibz. pnde qui
iudicat et qdempnat i iusto si iudicat
et iudicat qdempnat iusto i cad me
sura recipit. pms no h^o q dedit.
Iudicio em fecit quod i iquo e iudicio
patit quod iusto est. Quid aute
vides **Aug⁹ de sermone dñi** Quia
de temerario et iniquo iudicio dñs
nos ammoniat maxime aut h^o te
mere iudicant de mētis et facile re
phendit qui magis amant vitu
pare et dampnare q emedare atq
porige quod vituū vel supbia vel i
iudicia q sequēter subicit et dicit
Quid aut vides festuca mōculo frū
tui et trabem mōculo tuo nō vides.
Jerom⁹ De hys loquit qui ai mō
tale omine detmcam obnoxq minora
peccata fratris non concedit ut si
forte ille ira peccavit tu odio rep
hendas. Qntū aut mter vestica et
trabem. m mter iram distat et
odiu. Odiū em est ira mnetata.
si aut pt si irasitūe homi velut eū
corrigi non aut si eū odies **Cris⁹**
Tom multa ead h^o faciūt qui si
vidint monachū supflūū vestimtu
hentem aut copiosū cibo potitū
amari sūt accusatores cotidie ipi
rapientes et capula patientes.
Cris⁹ sup **ay⁵** Vel alit vel hoc
q hit dicit doctolibus quent de
em peccatu diudicat modicu aut

magnū s^odm peccantis psonā. laici
em peccatu modicu e et sequat qm
ad peccatu sacerdotis qd trahi compat
Hylarius Vel aliter peccatu i p^om
sanctū e diuine virtutis ptatem ne
gare et p^o subam admē et em t^o
perquā quia i homine venit deus r
hamo. r iustis fiet mdeū. ergo qntū
ad festuca et trabem differentia est
fm ondit peccatu i p^o m condicōm
et em t^o m mē expedere. ut ai m fide
les delicta corpis alijs expbrant o
mibz peccati. q de p^o m p^o dei ambi
gunt non se aut nō videat mōculo
trabem tamq i meas acie madete
Sequit aut quō dices frī tuo sine
cica festucam de oculo tuo et ete
m oculo tuo trabes est **Cris⁹** r ai
qua facie arguis peccatu frātis tu
ape aut m ead p^o uel m maiori
qstems. **Aug⁹ de sermone dñi** p
mū ergo cogitemq ai aliq reprehende
nos nēritas cogit. vtrū tale sit
viciū qm q habuimq et aut cogit
et nos homin es eē et h^o potuisse
vel tale quod hūimq et iā nō hēimq
et tūc tangat memoriaz quē fugi
litat ut illa edreccas non adiu sed
mā pcedat. Si aut mvenimq nos
m ead viciis eē nō oburgemq. sed
qgemstamq et ad p^o conand i i
temq. raro aut et ex magna nēritate
oburgatōes adhibende sūt m quibz
nō nobis sed dñō ut puiat i p^o m
Cris⁹ sup **ay⁵** vel aliter aliud dicit
frī tuo. r quo p^o m p^o m putat exalitate
ut salues p^o m tūū non quia te
ipm an saluare. vīs ergo nō alios
saluare. sed p bonū doctnā malos ac
tus celare et s^o laude ab hūmibus
querē non edificacōm m ead adeo et
es expocita i deo sequit. v^o p^o m
cice trabem p^o m de oculo tuo **Aug⁹**
de sermone dñi dcausare em vicia of
ficiū e bonoz q ai mali faciūt a
lienaz ptes agunt sicut v^o p^o m
qui tegunt sub p^o m q sūt et

ondunt m psona q non sunt **Cris**
in omi Et non d q ubi dicit uult mag
 aliquod peccatid inrate agtimela i
 apit flait ibi Serue nq amē debuit
 dmsi tibi i Et h' dicit ypoctia
 eie pmi. Et m que sui ipus sint
 magis aliqis nonit qua que p alioz
 et que maiora p magis uidet qua q
 minora et se ipm magis diligit. qua
 pponit. et ideo iubet eu qui obnoxioz
 est multis peccatis. no amari iudice
 et delictor aliis et maxime tu simit
 pua quidem abarguendo aut a cari
 gendo autens Sed pphibet p ptemp
 ne et alienis m pluce ad p h em ut
 p mo tu diligencia m iestige q tua
 sint et tū q p pmi p distuacō et
 no sequit Et tunc uidebis eie festu
 tam de orulo fratris tui **Aug' de f**
dm auferentes em de orulo nro
 trabem inuidencie uel malicie uel si
 mlatōis uidebimz eie festu de
 orulo frs Nolite sanctū dare i
Aug' de f mone dm Quia p ali
 quos nome simpliatat ad qua p sup
 ori mduerat deape ut p pntet
 uiaosim ee aliqm uerū occultate qm
 uiaosm e falsi dicit xcc subuigat
 Nolite sem dare cambz nec mittat
 margaritas an porcos **Cris sup ast**
 Vel aliter Iusserat supius dms dili
 gere inimicos et bnfacere hys q pec
 cant in nos. Ne ergo cogitarent fac
 dotes eia q dei p eis qitare tale
 estimacōm compestruit dicens Nolite
 sem dare cambus ief dr si dicat axd
 dau uobis diligere i inimicos et bnface
 eis de mris copalibz bonis. no tunc de
 meis pitalibus passim qm in nā uobis
 tum qles p non in fide. et dos carna
 lia. bnfacia dignis et indignis similit
 pstat no aut grais spuales **Aug' de**
f dm in mone Querend aut est q
 sanctū sit quid margarite quid canes
 quid porci Sem e q corumpe nephas
 e tuas stelis uoluntatis ica tenet q
 uis illud mcorruptile maneat orar

gaita aut p quicq spualia q mag
 estimanda p licet itaq una cade q
 res et sanctū et margarita dici possit
 sed sanctū dicit exco q no debz cau
 ri orargaita uo exco q no debet qte
 ni **Criso sup ast** Vel aliter sanctū
 e sicut baptismo gra corpis p et
 hinc arista aut ut margaite p
 qua sicut margaite mclusa p dēis
 p parte m p fundū maīs sic m stia
 dms ubis mclusa porta p malitadine
 sensus p are p p tunc **Criso in omi**
 Que quidem hys qui bone mentis
 sint et intellectu hnt. reuelata
 honesta appent. hys aut qui sensibiles
 sint magis uident reuēda tu igno
 rant **Aug' de f mone dm** Canes
 aut p m p mgnatōibus uitalis por
 cos p ptempōibus portos no magis
 accipimz quia ppter qua canes ex
 ituit addilacandū qd aut dilacant
 i regra ee non simit. Et dicit Noli
 te dare sem cambz qua qntid i ipis
 p fieri possit conant p mē uitalē
 Porci aut quib no ita ut canes
 morsu appetant passim tamē calcado
 inquinant 2 id dicit Nos mittat
 margaritas an porcos **Valerius** Vel
 canes p ad uomitū acū p. porci
 no dū qū p. sed m luto uiaoz p fati
Criso Vel aliter. Canes et porcos
 i mūda aūlia. sed canes exōm pte
 q nec ruminat nec unguia smdit
 Porcos aut exopte. Nam unguilam
 hē fiffuū fiffam sed no ruminat
 ppter quod canes puto mtelligendos
 gentiles uel hereticos oio i mūdos
 et p actus et ppter pfidiaz Porcos
 aut hereticos qua nome dm i uocac
 uident Non est ergo sem dare cau
 bus. qua baptimo et alia sacra no
 sint danda m p fidem hericibz Item
 mifra uitalē i margarite no sint
 dande m p desidantibz uitalē et ad
 uoc huana uitalibz. Si em porcis
 cas miseris. i stenose uite delatōe

grauatis nō intelligent p̄iositatem
eaz. sed estimant eas similes ceteris fa-
bulis mundialibus. et eas actibus suis
carnalibus gaudant. **Aug⁹ de sermone**
dm̄. Calcari em̄ dicit q̄ q̄ contempnit
et id dicit. Ne forte contulerit eas pe-
dibus suis. **Glosa** dicit aut̄ Ne forte
quia p̄nt respicere ab in mundicia. **Aug⁹**
Q̄ aut̄ sequit̄. Et q̄s̄ distumpant
vos. Non aut̄ ip̄as margaritas illas
em̄ gaudant. Et tū gūtit̄. ut ad huc
aliquid audiant distumpant eū aquo
missas margaritas gaudant. Non em̄
facile in uenīs. quod ei gratū eē pos-
sit. que magno labore in ueta q̄demp-
nant. Qui ergo tales docent. quod
nō distumpant̄ indignando et sto-
machando non m̄deo. **Cris̄ sup̄ iust̄**
Vel porci non solum carnalibz actibz
margaritas contulerant. sed etia post
modū q̄s̄ p̄ mobediam rumpunt
p̄bitores eoz. frequenter em̄ et stan-
daliati calumpniant̄ eos q̄ dogmatū
nouoz seminatores. Ceterū etia cō-
culcantes s̄d sordibus actibz disputa-
tibus suis subrum p̄nt p̄dicatore
uitatis. **Cris̄ in om̄i.** Et tū dicit q̄
uersi fingunt em̄ mansuetudinem
ut addistant. demde tū dederunt
detrahunt. **Cris̄ sup̄ iust̄.** Patōnabr̄
aut̄ margaritas dare porcas p̄hibet
quia si porcas m̄m̄ in m̄diis m̄tri
uocant̄ quāto magis cambus pluri-
m̄diis. De s̄to aut̄ dādo idem esti-
mare nō possum⁹ quia frequē etia in
dictionē dāno peccatoz p̄ more uicētibz
p̄p̄amē nō quia m̄ent̄ accipit. sed
ne forte plerūq̄ scandalizati desperent.
Cris̄ de s̄ d̄m̄. Cauendū est ergo ne
quid appiatur ei qui nō capit. azeliū
em̄ querit quod clausum ē. quā id q̄
ap̄tū ē aut̄ in festat p̄ odū ut ca-
mis aut̄ negligit p̄ q̄tempnū ut
porcus. Non ē aut̄ consequēs ut si
om̄ occultat̄ etia falsū dicit̄. quia
d̄m̄ p̄uis m̄chil m̄entus sit. Vera t̄n̄
aliqua occultant̄ s̄d̄m̄ illud adhuc h̄c

uobis multa dicit que nō portae potes-
tis m̄o. Sed si aliquid nō capiat p̄
sordes mudans est uel uerbo uel opere
p̄ntū si p̄ a nobis. Quā aut̄ d̄m̄ q̄dam
dixisse inuenit̄ q̄ multi qui aderant
uel resistendo uel q̄tempnēdo nō receperūt
nō putand⁹ ē s̄m̄ dedisse cambus aut
margaritas an̄ porcos misisse dedit em̄
eis qui cape potant et simul aderant
quos p̄pter aliorū m̄dicia negligē nō
oportebat. Et p̄uis temptates ip̄m t̄
h̄is q̄ eis t̄ndebat̄ cōhabebant. Alii t̄n̄
qui potant cape ex illorū occasiōe m̄tra
ueliter audiebant. Qui q̄ nouit̄ quid
t̄ndeat dabet̄ t̄ndē saltem p̄pter illos q̄
bus desperatio suboritur. Si p̄p̄tā q̄m̄
solui nō posse crediderint et hoc deu-
bus ad m̄stratos salutis p̄m̄ibus de-
supnatibus aut̄ et noxijs m̄chil dicit̄
est. sed hoc ip̄m̄ explicandū aut̄ m̄q̄re
ti talia nō opteat̄ t̄ndē. Petite et
dabit̄ ier̄. **Secundū.** Quia carnalia sup̄
ueti erat̄ postulari quid querē debe-
amus d̄m̄ d. Petite et dabit̄ uobis
Aug⁹ de sermone d̄m̄ vel alit̄. Quā p̄re-
ceptū ceteri ne s̄m̄ daret̄ cambus et
margaritas an̄ porcos mittant̄ potuit
auditor sue ignorantie constans dicere
Quid sanctū me dare cambz uetas. t̄n̄
adhuc me h̄c nō uideam. Et t̄o oport-
tune subicit̄ dicit̄. Petite et accipiet̄
uobis. **Cris̄.** Vel aliter. s̄m̄ ad signādo
orōm̄ quod dederat̄ eis mandata dicit̄
Nolite iudicare ier̄ oportent̄ addidit̄
petite et dabit̄ uobis. q̄ d. Si h̄c
clementia suauit̄is ad m̄m̄os. p̄quid
clausū uobis uidetur. Pulsate et
appiet̄ uobis. Petite ergo p̄ualibus
die ac nocte orantes querite studio
et labore. nec em̄ laborantes t̄a s̄p̄-
tinas acq̄rim⁹ s̄m̄ sine gr̄a dei. nec
gr̄am acq̄rim⁹ nisi studuerim⁹ ne do-
m̄i dei negligentiā detur. Pulsate
aut̄ arde et ieiunēs et etis. Sicut
em̄ qui pulsat̄ ostiū nō t̄m̄ uoce da-
mat̄ sed manu. Sic et qui bona o-
pera facit̄ pulsat̄ opibz bō m̄s. Sed
d̄m̄ hoc ip̄m̄ peto ut sciam et

faciam. Quod ergo possim facere p[ro]us
 qua[m] accipiam. Sed quod patet fac ut
 amplius possis et quod scis scire ut
 amplius scias. Vel aliter. Cum sup[er]
 mandasset omnibus ut diligenter i[n] iu-
 cas et postea prohibuit ne sub obtentu
 dilectis s[er]u[is] cambus darent. n[on] dat eis
 constatu bonu[m] ut petant deum p[ro] illis et da-
 bitur eis querant eos qui p[ro]ceant i[n] p[ro]p[ri]e
 et inuenient. Pulsent eos q[ui] erra-
 bus sunt conclusi et ap[er]iet eos deo ut
 heat sermo corp[or]is ad a[n]i[m]as corp[or]is ingressu
 vel aliter. Quia maiora erant manda-
 ta sup[er]ius posita quod dicitur hu[m]ana possit
 transmittit eos ad deum. cuius gratia nichil
 impossibile e[st] dicere petite et dabitur
 vobis. q[uo]d ex hominib[us] confirmari non p[otes]t
 p[ro]p[ri]am dei adimpleat. Cu[m] em[en]t dicit
 alia deus inuenit veloci pedu[m] cur-
 su aut velocibus pennis aut virgub[us]
 aut dentib[us] aut combus homin[um] solu[m]
 sic disposuit. ut dicitur illius p[er] ip[s]o
 ut infirmitatis sue necessitate coactus
 semp[er] n[on] heat dicitur sicut **Glosa** petis
 aut fide. q[ui]a p[ro]p[ri]e. pulsans caritate
 p[ro]p[ri]e pete debemus ut h[ab]eam[us]. q[ui]a ut i-
 uenias m[er]ita obsequare ut in trocas
Vinguis Vel alie petimus orando. q[ui]a
 v[er]o i[n]te[n]tione. pulsans p[ro]p[ri]e. **Aug[ustinus]**
de sermone d[omi]ni in monte. Vel
 aliter petas aut p[ro]met ad imp[er]n[am]
 dam salutem ai ut ea q[ui] p[ro]p[ri]e im-
 plere possim[us]. Inquisitio aut ad inueni-
 endam u[er]itatem. sed tam quib[us] u[er]a vi-
 am inuenit p[ro]uenit ad ip[s]am possessione[m]
 q[ui]a in pulsanti ap[er]ietur. **Aug[ustinus]** in libro re-
 tractationu[m] ad pose quidem ista tria
 quid inter se differant sit exponendum
 putau[im]us. Sed longe melius admstantis-
 sima petitor[um] omnia referunt. unde pos-
 tea concludit dicens Dabit bona peten-
 tibus se Non addidit et q[ui]erentib[us] et pul-
 santibus **Crisostomus** in s[er]m[one] p[ro] hoc q[uo]d ad-
 didit auerente et pulsate ad instan-
 tia multa et robore pete iussit qui
 em[en]t querit amia alia p[ro]p[ri]e amete et
 ad aliud solu[m] affiat q[uo]d q[ui]erit qui at
 pulsat tu uehementia et feruida me-
 te uenit **Cyp[rianus]** sup[er] i[er]emiam Quia uo-

diuerat petite et accipiet. Ne
 forte peccatores audientes dicent ad h[oc]
 d[omi]n[us] dignos hortat nos aut indigni-
 sum[us] to[m]o repetit ut tam iustus q[uam] pecca-
 torib[us] man[us] dei commendat. et id dicit
 omne qui petit accipit. i. siue iustus sit
 siue peccator tm[en] pete no[n] dubitet ut
 constet neminem spern[er]i nisi qui pete
 dubitauit adeo. Non em[en]t credibile e[st]
 ut opus benignitatis ut exhibet b[ea]t[us]
 faciendo immias deus in uigat hominib[us]
 ipe aut non faciat ai sit bonus **Aug[ustinus]**
sup[er] ioh[annem] unde et peccatores exau-
 dit deus Si em[en]t peccatores no[n] audi-
 ret frustra publicanus dixisset d[omi]n[us]
 p[ro]p[ri]us esto michi peccator. et ex ista
 q[ui]essione meruit iustificatione[m] **Aug[ustinus]**
**in libro s[er]m[on]u[m] p[ro]p[ri]e fideliter aut sup-
 plicans deo p[ro] u[er]itatib[us] huius uite
 et m[er]cedit audit et m[er]cedit no[n]
 audit. Quid em[en]t infirmo sit u[er]ile
 magis nouit medicus q[uam] egrotus
 Si aut id postulat q[uo]d et deus p[ro]p[ri]e
 pit et p[ro]mittit sicut omne quod pos-
 tulauit quia accipiet caritas q[ui] petit
 uitalis **Aug[ustinus]** ad paulinu[m] et i[er]emias
 Bonus aut deo qui no[n] tribuit sepe
 q[uo]d uolum[us] ut q[uo]d mallem[us] attribuat
Aug[ustinus] de serm[one] d[omi]ni. p[ro]p[ri]e u[er]itatis ap[er]it
 et ut accipiam[us] quod petim[us] **Aug[ustinus]**
de u[er]bis d[omi]ni Cu[m] em[en]t deus aliqui tar-
 dius dat i[n] commendat dona no[n] negat
 /dum desiderata dulcius obtinent[ur] cito
 aut data uoluptat. pete ergo quere
 iusta. petendo em[en]t et q[ui]erendo crescit
 ut capias et fiat tibi deus q[uo]d no[n]
 uult cito dare ut tu distas magna
 magne de p[ro]p[ri]e no[n] opt[er]at semp[er] orat
 et no[n] deficere. aut quib[us] ex uobis
Aug[ustinus] de serm[one] d[omi]ni. Sicut si quis
 egit de uolatilib[us] celi et lily[is] agru[m]
 ut spes amiorib[us] ad maiora q[ui] surgit
 Ita et in hoc loco tu dicit aut quis
 est ex uobis homo q[ui] si petierit si-
 lius suis pane[m] n[on]q[ue] lapidem porrigit
 ei aut si p[ro]p[ri]em petierit n[on]q[ue] p[ro]p[ri]e**

porriget ei. **Cris sup aj.** Ne forte
aliquis considerans quia sic dicitur in
deum et hominem et ponderans peccata sua
dum desperat impetrare. nec incipi-
at petere patrem et filiorum similitudinem
introducat ut si propter peccata nostra despe-
ramus propter paternam bonitatem dei spe-
mus. **Crisos in omni** duo autem oportet
ad eum oranti et petere vehementer et quod
oportet petere. hoc autem sunt spiritualia.
Etiam salomon quia petiit quod optebat
petere. et clariter accepit. **Cris sup aj.**
Quae autem petere oporteat sub similitu-
dine panis et pistis ostendit. Panis
est uerbum de noticia dei. prout lapis
est omne mendacium quod habet scandalum
offensionis ad animam. **Vernigius** pro-
terea autem possimus intelligere. ubi
de populo serpentem autem quod dicitur
vel pro pane intelligit doctrina spiritualis
placidam ignorantiam pro pistem con-
da par baptismatis pro serpente astu-
tia dicitur sine in fidelitas. **Vernigius**
Vel panis qui est quilibet tribus caritate
sequat sine qua alie virtutes nihil
valent. Pistis sunt fides. quae ex aqua
baptismatis orta est. et in medijs
fluctibus huius vite pulsatur et frangitur.
Lucas autem addidit tertium scilicet omni-
um pro specie animalis exinde spem sunt con-
tuitatem ponit lapidem. id est odium duritiam
contra fidem spem. id est perfidiam. venen-
tam spem scorpionem. id est desperationem. quae
recto pungit sicut scorpium. **Vernigius**
Est ergo sensus non est timendum
quod speramus adeo pro pane. id est doctrina
vel caritatem quae porrigat lapidem. id est
permittat cor nostrum constringi aut frangere
odiam aut duritiam mentis. vel quod si pe-
nerimus fidem ipse nos permittat pro
veneno in fidelitatis. Unde sequitur
Si ergo vos in scitis mali nostis bona
data date filijs vestris quanto magis pro-
vostri qui in rebus est dabit bona petenti-
bus se. **Crisos in omni** hoc autem dicitur
non detrahens huiusmodi nature nec ma-

tu transiens de genere humano sed ad
divinam bonitatis sine ditione patris mali-
ciam vacans. tanta est superabundantia
amoris ipsius ad homines. **Cris sup aj.**
Alia quaedam ad compactionem dei qui solus
singulariter bonus est. omne mali iudicant
sicut ad compactionem solus. omne lucidum
ludet. obsecro. **Jeromius** vel super
apostolorum persona omne malum genus damp-
natur. cuius ab infamia cor ad malum
appetit. et ut in genesi legitur. Nec
in istis hominibus huius seculi dicit malos
autem et apostolus memoret quod dicit mali
sunt. **Augustinus de sermone domini** vel malos
appellavit huius seculi dilectores peccatores.
Unde et bona quae dantur secundum cor sensu
bona dicenda sunt quia haec pro bonis habent
quod est in rebus natura ista bona sunt
sunt ista temporalia. et ad ista certum firm-
ma pertinentia. **Augustinus de verbis domini.**
Bonum enim quod facit bonus deus est.
Aurum autem et argentum et huiusmodi bonum
est non quod te faciat bonum. sed unde
facias bonum. mali ergo tunc sunt et bo-
num propter hanc non semper mali re-
maneamus. **Augustinus de sermone domini.**
Si ergo tunc sunt mali novus id dare
petimus quanto magis sperandum est datu-
rum deum nobis bona petentibus. **Cris
sup aj.** Quia autem petentibus non omnia
praestat. sed bona tantummodo id quod sequitur
addidit bona. **Glossa** adeo enim non
in bona propinqua qualiterque quibus omnia
etiam electis in bono cooperaret. **Vernigius**
Et sciendum quod hic mattheus hic dicit.
Dabit bona lucas dicit dabit spiritum
bonum. sed non debet videri contrarium. quia
tanta bona quae habet adeo accipit per
gratum spiritus sancti dantur. Omnia ergo quae
sunt. **Augustinus de sermone domini.** firmitas
quod est et valencia ambulandi pro sa-
pientiam in bonis moribus constituta
est quibus praedicitur homines usque ad mu-
datum simplicitate quod cordis de qua ita
dicitur loquitur ita concludit. admodum ergo
quod multas ut faciat vobis homines
et ita facite eis. Nemo enim est

qui uelit que p[ro]p[ri]a duplici corde sc[ilicet] ad
 agere **Crisostomus** ait vel aliter sup[er]
 p[ro]p[ri]a sanctificandam or[ati]onem mandauit ut
 non iudicent homines eos qui peccant i
 nos et quia ab ordine narratois sic re
 cedens introduxit alia quedam in ad ma
 datu[m] quod reperat rediens aut ad ma
 queatq[ue] multas i[tem] i[tem] no[n] sola mando.
 nolite iudicare. sed et omnia quecu[m]q[ue] ul
 tie ut sa. no. ho. et uos fa. eis. et sic
 impetrabiliter potest orare **Glosa** vel
 aliter ad om[n]i bonoz[um] p[ro]p[ri]alium distibuto
 est sp[irit]us s[an]ctus ut opera caritat[is] imple
 ant unde subdit ad ma[n] g[ener]at[us] i[tem]
Crisostomus in om[n]i vel aliter uult d[omi]n[us]
 demerere q[ui] oportet homines et sup[er]
 inquire auxilium et que a se ip[s]is sic
 simul inferre unde ad d[omi]n[u]m p[ro]p[ri]e
 grite et pulsat. docet apte ap[er]t[us] h[om]i[n]es
 studiosos et et id subdit am[er]ic[us]
Aug[ustinus] de u[er]bis d[omi]ni vel alit[er] p[ro]m[itt]it
 sed no[n] petentib[us] bona largiunt[ur] ut aut[em]
 ille agnoscat mendicos suos agnos
 cans et nos nos. Excepta em[en] p[ro]p[ri]a
 facultat[us] tales sunt qui petunt. quales
 aquibus petunt. Quia frontem habes
 petendi ad deum tuum qui non agnoscat
 parem tuum h[ic] me e[st] q[ui] in p[ro]p[ri]is dicit
 Qui obtinet autem sua ad clamore[m]
 paup[er]is. et ip[s]e clamabit et no[n] exaudi
 et. Quid aut[em] petenti p[ro]p[ri]o debe
 am[us] impede ut et ip[s]i audiam[us] adeo
 ex hoc considerare possimus. quod ab
 alijs uolum[us] nobis impendi Et id d[omi]n[us]
 ad ma[n] ergo quecu[m]q[ue] mult[is] **Crisostomus** in
 om[n]i. Non simpliciter dicit om[n]ia. sed
 addidit ergo. q[ui]d. Si multis audiri
 tu illis que dixi et h[ic] facite. Non aut[em]
 dixit quecu[m]q[ue] uis effici tibi adeo h[ic]
 fac ad p[ro]p[ri]um. ut non distas q[ui]ter
 hoc e[st] impossibile sed ait quecu[m]q[ue] uolu
 eris effici tibi ag[er]uo. et h[ic] et p[ro]p[ri]um
 ostende. **Aug[ustinus] de s[er]mone d[omi]ni** Qui
 dam latini codices h[ab]ent addidit bona q[ui]
 addit[ur] puta ad ma[n] festu[m] sine Or
 turebat em[en] q[ui] si quisqua[m] flagraose
 quid ergo se fieri uelit et ad h[ic] refert

istam s[er]mone[m] ut hic p[ro]p[ri]o illi faciat aq[ui]
 fieri sibi cupit uiciale e[st] putare h[ic]
 istam s[er]mone[m] implese. Intelligend[um] est
 autem p[ro]p[ri]a et s[er]mone[m] etia[m] si hec no[n]
 addat. Ad em[en] dicit[ur] e[st] ad ma[n] q[ui]cu[m]q[ue] uult
 i[tem] Non exstate aut passim sed p[ro]p[ri]e dic
 tu accipi d[icit] voluntas naq[ue] no[n] est
 nisi in bonis. Nam in malis cupiditas
 q[ui]e dicit non voluntas. no[n] quia sic
 semp[er] loquant[ur] scripture. sed ubi oportet
 ita o[mn]i p[ro]p[ri]o ubi tenent. ut no[n] ad
 s[er]mone[m] intelligi **Cyprianus de oratione**
d[omi]ni Cum aut[em] dei u[er]bu[m] d[omi]n[us] h[ic]
 p[ro]p[ri]is am[er]ic[us] uenit p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 fecit grande opendit in dicit. Que
 cu[m]q[ue] uultis ut fa. uos. ho. et uos. fa. e
 unde subdit. h[ic] et em[en] lex et p[ro]p[ri]e
Crisostomus sup[er] ait h[ic] lam quecu[m]q[ue] lex et
 p[ro]p[ri]e sp[irit]u[m] in om[n]ibus p[ro]p[ri]is
 scripture. in hoc compendioso q[ui]met
 mandato q[ui] in mirabiles arbor[um] ram
 in una radice. **Greg[orius] x. mo[do]** Qui
 em[en] cogitat ut ea alii faciat q[ui]pe
 sibi ab alio fieri expectat penset in
 imis ut malis bona et bonis meliori
 uideat **Crisostomus** in om[n]i unde mani
 festu[m] e[st] ead[em] q[ui] ex nobis q[ui] decant
 om[n]e s[er]mone[m] et non e[st] possibile adig
 norancia resige **Aug[ustinus] de s[er]mone**
d[omi]ni. videt aut[em] h[ic] p[ro]p[ri]e addit[ur]
 p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]e. no[n] aut[em] ad dei. in
 alio loco duo p[ro]p[ri]e in se dicit in
 quibus tota lex q[ui] ibi addidit suauit
 locu[m] alii p[ro]p[ri]e quod est de dilectio[n]e
 dei **Aug[ustinus] de u[er]bis d[omi]ni** vel alit[er]
 Ideo scripture p[ro]p[ri]e dilectio[n]e p[ro]p[ri]e q[ui]
 memorat tu dicit ad ma[n] q[ui]cu[m]q[ue] uult
 qua qui p[ro]p[ri]e diligit q[ui]seques e[st]
 ut et ip[s]e p[ro]p[ri]e diligit diligit
 deus aut[em] dilectio[n]e e[st] conseq[ue]ns e[st] q[ui]
 ut p[ro]p[ri]e diligit deum **Intrate p[er]**
angustam portam Aug[ustinus] de s[er]mone
d[omi]ni ammonat sup[er]ius d[omi]n[us] ad h[ic] d[omi]n[us]
 cor simplex et m[er]it[us] et in quo querit
 deus. sed qua h[ic] p[ro]p[ri]e e[st] lam in
 ap[er]t[us] de m[er]it[us] s[er]mone[m] sapia loqui ni
 i[tem] uestigande et q[ui]emplande. talis

genus h[ic] ad
 he d[omi]n[us] p[ro]p[ri]a mal
 d[omi]n[us] e[st] sup[er] h[ic] d[omi]n[us]
 d[omi]n[us] h[ic] d[omi]n[us] Crisostomus
 am[er]ic[us] dei qui p[ro]p[ri]e
 e[st] am[er]ic[us] mal[us] d[omi]n[us]
 am[er]ic[us] d[omi]n[us] o[mn]i h[ic] d[omi]n[us]
 h[ic] d[omi]n[us] vel p[ro]p[ri]e
 ne mal[us] gen[us] d[omi]n[us]
 in f[er]re car ad mal[us]
 in gen[us] h[ic] d[omi]n[us] Crisostomus
 quia scilicet d[omi]n[us] mal[us]
 memoret q[ui] d[omi]n[us] mal[us]
 s[er]mone[m] d[omi]n[us] vel mal[us]
 in scilicet d[omi]n[us] p[ro]p[ri]e
 d[omi]n[us] p[ro]p[ri]e car p[ro]p[ri]e
 f[er]re h[ic] p[ro]p[ri]e h[ic] d[omi]n[us]
 natura q[ui] h[ic] d[omi]n[us]
 et ad i[tem] d[omi]n[us] h[ic] d[omi]n[us]
 Aug[ustinus] de u[er]bis d[omi]ni
 d[omi]n[us] bonos d[omi]n[us] d[omi]n[us]
 agerent et h[ic] d[omi]n[us]
 d[omi]n[us] h[ic] d[omi]n[us] d[omi]n[us]
 pali ergo tu s[er]mone[m] et h[ic]
 am[er]ic[us] no[n] semp[er] mali re
 Aug[ustinus] de s[er]mone[m] d[omi]ni
 s[er]mone[m] mali mal[us] d[omi]n[us]
 p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e d[omi]n[us]
 bona p[ro]p[ri]e d[omi]n[us]
 in aut[em] p[ro]p[ri]e d[omi]n[us]
 bona s[er]mone[m] no[n] a[er]t[us]
 na **Glosa** Ado em[en] non
 am[er]ic[us] qualiter q[ui] d[omi]n[us]
 in h[ic] d[omi]n[us] p[ro]p[ri]e d[omi]n[us]
 h[ic] d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us]
 h[ic] d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us]
 q[ui] h[ic] d[omi]n[us] adeo am[er]ic[us] p[ro]
 si d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us] g[ener]at[us]
 de s[er]mone[m] d[omi]ni s[er]mone[m]
 Valencia am[er]ic[us] d[omi]n[us]
 in h[ic] d[omi]n[us] moribus s[er]mone[m]
 d[omi]n[us] h[ic] d[omi]n[us] no[n] d[omi]n[us]
 p[ro]p[ri]e q[ui] d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us]
 h[ic] d[omi]n[us] h[ic] d[omi]n[us] h[ic] d[omi]n[us]
 et c[etera] Nemo em[en] q[ui]

aut contra ueritatem blasphemus ulu-
lat contra deum lupus est. **Jeromius** &
si ergo per deos intelligi qd hic de fal-
sis prophetis dicitur. quod aliud hinc ac ser-
mone promittit aliud ope demerant.
specialiter de hereticis intelligendū nō
qui uidentur timentia ieiunio. qd quidā
quidā pietatis se. ueste arādas in
secus aut hereticos am venenatis simpli-
tiorū sū corda decipiunt. **Aug.** **de**
sermone dñi in monte. Sed ex opibus
comiti per utriusque optorem uultu ambi-
cone aliqua faciunt. Cū em ceperit
aliquibus temptatōibus ea ipse illos sibi
trahi uel negari. que ipse uelamine uel
consecuti sūt uel consecuti cupierat. tūc
nate est. ut apparet utriusque lupus i o-
uina pelle sit an ovis in sua. **Greg.**
xxvi. in ep. Hypocrita cetera sūt eccle-
się pace p̄mitte. et idcirco an oculos nō
religiose uesit. Si qua uō fidei tem-
ptatio erumpat. statim mens lupi ul-
pida hinc se omne pelles exsoliat.
quātius contra bonos seuiat p̄sequens
demerit. **Crisostomus in omni.** facile em
pocrite capiuntur. Via em quā uis-
sunt ambulare laboriosa est. Hypocri-
ta aut laborare nō utiq; eliget. De-
mō ut non dicas qm impossibile ē
cognoscere tales rursus rōm ab hūano
exemplo pōnt dicens. Nūq; colligit
de spinis uinas aut de tribulis ficus.
Crisostomus sup. iij. Una in se misteria p̄
h̄t. Sicut em botrus multa in se gra-
na ligno mediante suspendit. Sic et
xp̄s multos sibi fideles p̄ligit. it̄
tenet ad iustos. ficius aut ē cetera q̄
multos fideles tenet. dulci quodā cū
ampliori. sicut ficius multa grana uno
tegmine tenet. inclusa. Sunt ergo
ficius hec signa caritatis quidē modū
tōdme caritatis aut mouitōe ḡnorū
In uia aut pacis quidē signū ē p̄
i torcular mittit gaudij aut p̄ omni
letificat cor hominis. Sicut autē. quia
nō ē aqua p̄mptū. Sicut autē. aut
m delicias. Spinis aut et tribulis p̄
heretici. Sicut ergo spina aut tribu-

lus exquāq; pte h̄t aculeos. Sic et
ficus dicitur exquāq; pte consistens in i-
tibus pleni sunt. Non p̄nt ergo huius
spine et tribuli cetera ficius fructus p̄ferre.
Et aut p̄ticulariter sub similitudine ficius
et uitis spine et tribuli dicitur. ondit
p̄sequenti. vniuersis ē uerū tū dicit.
Sic omne arbor bona bonos fructus
facit. mala aut arbor malos fructus.
Aug. **de sermone dñi.** In hoc autē
loco illorū error cauedo est. qui de
duabus arboribus duas nās opantur.
ē quāq; p̄na p̄ dei. Alid uō non. nō
aut eos adiuuare duas nās arborē de-
tendū ē. quā de omnibus cū dicit plamū
est. p̄ quis p̄cedentia et consequentia legit.
Aug. **xxij. de ciuitate di.** Homines autē
p̄ditis ipse nature dupliciter nō eos
considerantibz sed utilitatem suā. Nō
aut ex amodo uel incomodo nō. sed p̄
se ipā considerata natura dar artificia
suo glām. Nate igit om̄s qm p̄ et iō
h̄nt modū suū spem suā. et quādam
seu pacem suā p̄fecto boni p̄. **Crisostomus**
in omni. ut aut nullus dicat qm
mala arbor fert quidā fructus malos
fert aut et bonos et sic sit difficilis
tagmēis duplici placōe existente. nō
subiugit. Non p̄ arbor bona fructus
malos facit. neq; arbor mala fructus
bonos facit. **Aug.** **de sermone dñi.** Sicut
ūbo putant manūci. nec aiam ma-
lam fici p̄sse. ut in melius q̄mutet.
neq; bonū indetū q̄ dicitur sit.
Non p̄ arbor bona mala fici. neq;
mala fici bona. Sed ita dicitur ē. Nō
p̄ arbor bona malos fructus facit. nō
ē. arbor quippe est ipā aia. i. ipse
homo fructus uero opa hominis. Non
ergo p̄ malus homo bona opari neq;
bonus mala. qd si uult malus bona o-
perari p̄us bonus fiat. Quā diu autē
quiss malus est. nō p̄ facit fructus
bonos. Sicut em p̄ fici. ut q̄ fuit
m̄. nō sit. nō aut ut m̄ sit cand-
da. Sic p̄ si ut qui fuit malus nō
sit malus. nō tamē fici p̄ ut malus
bonificat. quā et si aliq̄ utilis est.

non h̄ ipse fici
quidam p̄mittit
ut ipse arbor bona
uoluntate bona
p̄ opari que nec
ē h̄t. nec mala
cōi. **Julianus.** Sicut
ce uoluntate mala
mala fructus. fructus
mala sit ipā uol
dicit et opari m
la angeli ex angela
m̄. **Aug.** **de sermone dñi.**
m̄. ista mala o-
di. et bona atq;
p̄ bono aut mala
m̄. p̄sse m̄. qd
h̄nt tamē mala. qd
m̄. nō opari m
uoluntate mala. Et
nec tamē. qd h̄
mala mala. quā
bona dicit qd quā
nō dedit. **Jeromius**
abbatē qui dicit
m̄. a natura p̄
arbor bona. nō
p̄. qd m̄. p̄
ad apud cantu
m̄. p̄ssone dñi
m̄. h̄nt. dicit
m̄. arbor mal
m̄. dedit co
m̄. Quā uō p̄
falsis prophetas.
uoluntate mala. qd
m̄. nō ficit. fr
m̄. p̄sse m̄. m̄.
dicit in sermone
m̄. h̄nt. m̄. m̄.
cū p̄ssone. qd
et ignem in cet
Et quō aut dicit
ē. p̄sse m̄. et
m̄. dicit. et at
p̄. p̄sse m̄. dicit
m̄. p̄sse m̄. dicit
m̄. p̄sse m̄. dicit

non h' ipe facit. sed fit de illo d'na
 p'ndencia p'curante. **Yabruus** homo
 aut ipe arbor bona uel mala dicit p'
 voluntate bona uel mala. fructus aut
 s' opera que nec bona male voluntate
 ce pnt. nec mala bone voluntate. **Aug⁹**
con Juliam Sicut aut manifestu est
 ex voluntate mala tamq' ex arbore
 mala fructus. fructus eius si' omnia opa
 mala. sic ipse voluntate malaz unde
 dicit ce exortu' m' quia voluntas ma
 la angeli ex angelo ex homine homis or
 ta est. Et aut erant h' duo antequam
 melis ista mala orirent. m'p' homi op'z
 dei et bona atq' laudanda na'. Erre go
 p' bono orit' malid. nec fuit d'no unde
 oriri possit m'p' ex bono. ipaz dico vo
 luntatem mala. quid nullu' malid p'
 cessit. no' opera mala q' no' s' m'p' ex
 voluntate mala tamq' ex arbore mala.
 nec id tamq' ex bono potuit oriri vo
 luntas mala. quia bonu' factu' e' a
 bono deo sed quia de nichilo factu' est
 non dedeo **Jeromius**. Queramus go
 ab heretic' qui duas m'p' contrarias di
 cunt ce naturas s' iuxta intelligentia
 corp' arbor bona. malos fructus facit m'p'
 p' quo moyses arbor bona p'cauit
 ad aqua' contradic'ioe. Petrus quoq'
 in passione d'ni negauit dicens. Ne
 scio homines. aut qua consequentia sacer
 moyse arbor mala qui iudeu' q' n' no
 credidat dedit consiliu' bonu'. **Cris⁹**
om Quia ex p'curare no' iusserat
 falsas pphetas. ideo t'ret eos p'dm
 penam q' e' adeo dicens ad m'p' arbor
 que non facit fructu' bonu' exidet et
 in ignem mittet. Quibus u'bis et ui
 decas in sinuare uidet' q' deo q' u'borz
 iohis bap'te memit p' ead' u'ba penam
 eis subtrahens. Item et ille hor' d'no
 ad uideos serm' et arborem m'asam
 et ignem in cotingibilem ymemoria
 Si quis aut' diligent' in uestigabit du
 e' pene sunt et exidi et q'bur' alui
 on q'bur' et aregno exidit' om'io
 q' pena defficialior est. Multi aute'
 gehennam solu' illius gl'ie multo maio
 rem pena' ce uehemam dico. Quid

em p'ui uel magm' malu' no' suscipet
 p' ut uideat et potiat' ditissimo
 filio hor' itaq' mg'loria illa putem'g. Non
 em aliquis filius ita suauis e' p'ri, ut
 illor' bonor' requies. et dissolui et ce
 tu' xpo. Intollerabilis quide' pena est
 et gehenna. Sed si quis dece' mille po
 nat uehemas. nichil tale dicit quale
 e' abeata gl'ia illa exade. et odio h'ri
 xpo. **Blosa** Ex p'missa aut' similitu'
 concludit qd' supra dixerat. ia' q' i'
 manifestu' dicens igit' ex fructibz corp'
 cognoscet' eos. Lon om'is qui dicit
Jeromius Sicut sup' dixerit eos q'
 h'nt. uestem bone uite no' recipiendos
 p'pter dogmatu' nequicia. Ita n'ie e'
 contrariu' asserit. nec h'is quide' atto
 modand' fidem qui ad polleant mte
 gritate doctine malis op'ibus destruit
 utruq' em dei fuis' n'ru' et ut et
 opus s'mone et s'mo op'ibus q'bet'
 et id dicit. Non om'is qui dicit m'
 dne dne intrabit in regnu' celoz.
Cris⁹ in om' ubi uideos maxime
 tangit uidet' in dogmatibus om'ia po
 nentes. Unde et paulus eos m'asat
 dicit. Si aut' tu uideus cognom'aris
 et requiescis in lege i'. **Cris⁹ sup' as⁹**
 uel aliter. Am' falsas pphetas et
 veras ex fructibz corp' donut' dist
 nendas. hic iam manifestus docet
 qui sint fructus quibz disternit' pro
 bi doctores et re'pbi. **Aug⁹ de s'mo.**
dni. Cauend' est em in ip'o xpi
 nomine ab heretic' uel quibzlibet
 male intelligentibz. et s'tu' huius ama
 toribus ne decipiam' et id dicit. Non
 om'is qui dicit m' dne dne i'p' sed
 m'ito p't moue' quomo' h'nt s'me
 quemat illud apti. Nemo p't dice'
 d'ni' ihm' m'p' in p'ud' s'to. Non em
 possim'g dice' illos qui non intrant
 in regnu' celoz h'ec s'pm' s'm' sed apte
 p'p'e posuit hoc u'bid' dicit. Significet
 voluntatem atq' intellectu' dicentis.
 Ille em p'p'e dicit qui voluntate at
 mentem suad' sono uocis eminat.
 Dns aut' gnauit h'ic posuit. Ubi

dicendi. Videtur ~~enim~~ eam ille dicit
qui nec vult nec intelligit quod dicit
Jeromius oris est enim scriptura
dicta profectis accipere secundum que sensus
dicit apostolus. Confiteantur se scire deum
factis aut negant. **Ambrosius** ad me eam
verum aquoniam dicitur apostolus scio est. **Lu-**
quis de Simone dicitur Non ergo pute-
mus ad illos fructus de quibus supra
dixerat pertinere. Si quis dominus non
dicat dominus dominus. et ego nobis arbor
bona videatur sed illi per fructus facit
voluntatem dei. Unde sequitur. Sed
qui facit voluntatem patris mei qui
in celis est ipse intrabit in regnum
celorum. **Hylarius** Celestis enim reg-
ni iter obedientia voluntatis dei nu-
tricio receptura est. **Crisostomus** supra
Quae est alia voluntas eius ipse
dominus docet. Hec est inquit voluntas
eius qui misit me ut omnes qui vi-
dit filium et credit in eum habeat vitam
et vitam aeternam. Credulitas autem ibidem
ad confessionem respicit et ad actum.
Quia ergo non confitetur aut non con-
fatur secundum verbum christi non intrabit
in regnum celorum. **Crisostomus** in omni. Non
autem dicitur quia facit voluntatem me-
am sed patris. quoniam mentem quoniam erant
hunc spiritus suscipi ad inbecillitatem corporis
sed et per hoc illud occulte insinuat.
Non enim est alia voluntas filii. quia
quae est patris. **Augustinus de Simone dicitur** Illud
autem ad rem pertinet ne decipiam non
salutem nomine christi qui nomen habent et factum
et non agunt. Sed eam quibus de factis
atque miraculis qualia propter infideles
confessit dominus. monuit tamen metallibus
decipiamur arbitantes ibi esse mi-
rabilem sapiam ubi miracula respicibile
videmus. Unde adiungit et dicit ostendit
dicit michi in illa die dominus dominus.
Crisostomus in omni. Videtur qualiter latent
iam se ipsum introducat. Quia enim oes
complevit Simonem mirat se ipsum
iudicem esse. Quod enim pena expectat
eos qui peccant iam ante intravit
Quis autem est qui punit hic iam

revelat dicens. **Multi dicent michi in**
illa die dominus dominus. **Crisostomus** supra
venit in maiestate patris sui quoniam iam
nemo ausus est garrula ostentare Simonem
aut mendacium defendere. aut contradicere
veritati quoniam opera singulorum loquerentur. et ora
omnes tacebunt. nec alter pallo in-
venit sed singuli ibi timebunt. Nullus
enim iudicis non erunt testes adulatores
homines sed angeli veraces. Iudex autem
deus iustus. Unde ipse timebitur homo et
angustias patientiam vocem expressit
dicens. **Domine domine** Non enim sufficit illi
semel dicere dominus que veritas timoris
astringit. **Hylarius** Gloriam autem
sibi coram virtute presumit in doctrina
propheta et demoniacus fuga et opus
tutibus atque hinc sibi regnum celorum
pollucunt dicentes. **Nomen in nomine**
tuo prophetans **Crisostomus** in omni. Sed
sunt quidam quoniam menaces huiusmodi hoc dixerunt
et saluti non sunt. Sed non audent
iudice propter ad hoc ipsum dicit. Sed
ipsa responsio et interrogatio. Respondit
eos talia fecisse. Quia enim hic mirabi-
les erant in terris apud homines in-
vacilla facientes illic aut vident se
ipsum pulchros admirantes dicit. **Domine**
nomen in nomine tuo prophetans. Quia
dam autem dicit quoniam non in tempore
hec miracula faciebant. mihi agebant
sed postea. Sed si hoc est verum quod dominus
volebat mirare non constat quod scilicet
nec fides nec miracula valent bona
vita non existente quod et paulus dicit.
Si habeo fidem ut montes transferam
calceam aut non habeo nihil sum.
Crisostomus supra quartum. Sed considera qua
in nomine dicit non in spiritu. prophetant
enim in nomine christi sed in spiritu dyaboli quales
per divinatores sed sic disternunt quoniam
dyabus interdum falsa dicit spiritus sanctus
nunc. Concessio est autem et dyabus mendacium
vera dicit ut mendacium suum veritate
concedet. Demonia autem erant in
nomine christi hinc spiritus in imia. orag
autem non erant sed eice vident collude-
tibus sibi demonibus. facit et virtutes

miracula non vult
legere enim quia
magis appropinquat
prophetae vel dicitur
dicit eam dicit
michi qui quoniam
ipso hoc dicitur
in vocem aut vult
et dicitur concedit
prophane signa fac
hinc ad eos m
mensura. Nam o
prophas prophetia
ipso filii sine v
et dicitur spiritus
signa inter celos a
Crisostomus in omni
ante habent. Sed
ta propter fidem aut
hinc aut tamen non
dicitur ut multo
aut per hoc in effect
refertur melior
et similes copia h
dicit enim spiritus
quia tamen qui
regni facti per
fides. Illud quia
Jeromius supra
fides et multo
suffulcitur. **Cris**
dicit enim grand
dicit que nunc
et dicitur oram
aut peratores
dicit per regni
dicit non regni
illud non regni
aut regni per
quia non eos dicit
dicit deum regni
dicit. **Crisostomus**
Nunc quia non vult
tempore dicitur per
facit hinc dicitur
et ante quoniam
dicitur eam hor
nam nos et co

miracula non utilia et necessaria sed in
 utilia et vacua **Aug. de sermo dñi**
 legant enim quia fecerunt resistentes moysi
 magi egyptiorum **Jeromius** vel aliter
 prophetare vel virtutes facere et demonia
 eicere etiam divina virtute merito non est eis
 merito qui operatur. sed vel mutatio hōis
 propter hoc agitur ut obdempnatorum corpora qui
 minorant aut utilitate corpora qui videt
 et audire concedit ut licet homines de
 spiciant signa facientes tamen deo ho
 novent ad eius mutacionem fiant tanta
 miracula Nam et paulus et balaam et
 raphas prophetabant ut in actibus
 apostolorum filii sene videbant eicere demonia
 et iudas apollus aduersus pharisaeos multa
 signa inter ceteros apostolos fecisse narrat
Crisostomus Qui enim non omnes aduina
 ante habent. sed hi qui quidem erant viri
 te pure fidei aut non tantum habent
 hi autem contrarium non deus illos per hos
 gloriabat ut multum ostendit fidem hoc
 aut per hoc ineffabile signa domini
 ut fierent meliores euocabat unde
 et in multa copia hanc gratiam eis dabit
 dicit enim virtutes multas fecerunt sed
 quia etiam cum quos ita honorauit
 ingratum fuit recte sequitur **Time q**
fielior illis quia magis noui vos.
Jeromius Signanter dicit **Time q**
fielior q multo ante tempore dicit
 dissimulauit **Crisostomus sup. 11.** Gran
 dis enim iram grandis dilatio prede
 debet que iustus facit dei iudicium
 et et dignorem in iudicium petat. Sed
 aut peccatores nescit deus. q. non
 digni sunt ut cognoscant adco. No. q.
 dicit ipse non cognoscit. sed quia prius
 illos esse non cognoscit. deus enim natus
 omnes cognoscit. sed uidet eos non cognoscit
 quia non eos diligit sicut etiam non vi
 dent deum cognoscit quia non colunt deum
 digne. **Crisostomus in om.** dicit autem eis
Nunquid noui vos. q. d. Non solum
 tempore iudicij sed neq. tunc cum miracula
 faciebatis multas enim et hic iam aduo
 hū et ante punitionem autem **Jeromius**
 Ad sua etiam hoc q. dicit **Nunquid**
noui vos esse tamen quosdam dicentes

q. omnes homines semper quosati sunt inter
 rationales creaturas **Greg. xv. moys.**
 hac autem sententia datur intelligi q. in ho
 mibus caritas. humilitas non autem debeant
 virtutum signa vendari. unde mir. sta. cir.
 si qua sunt hereticorum miracula deprec
 q. hec pietatis spem non esse cognoscit
 pbatio quidem salutis non est signa
 facere sed proximo ut se diligit. de deo
 vera de proximo meliora. qua de se ipso
 sentire **Aug. contra aduersariū leg.**
et prophetarum Absit autem ut scdm ma
 gicos ista de prophetis suis dñs dix
 it sed dicitur de his qui postea
 euangelium predicatum meum non
 sibi loqui vident negantes quid lo
 quant **Iulianus** Sic autem hypocri
 te gloriati sunt. q. aliquid propter
 locum aut factum et non omnia virtutes
 dei mutata proficiat Cuius doctrine
 istam laus afferat demoniorum fugam
 propter non exagitet. De mo. igitur
 illa beata eternitas commendanda ps
 tando est q. aliquid ex pro bonum vel malum
 malum ante videmus agamus q. potius
 qd. vult q. qd. potest gloriari. Re. phidias
 igitur eos arripellens propter opera
 iniquitatis dicit. **Discedite a me q**
operamini iniquitate **Jeromius** Non
 dixit qui operati est iniquitatem
 ne videt tolle penam. sed qui opa
 m. hoc est qui usq. in parte horam
 iudicij tempus aduenit licet non
 habeatis facultate peccandi. in adhuc
 hic habitis affectu. **Crisostomus sup. 11.** non
 mors animam quidem a carne superat
 anime autem propria non immutat.
 Omnis ergo. **Crisostomus in omelia**
 Quoniam quidam futuri erant q. dicit
 sunt adno admiratores ostendit aut
 q. ad opera non tribuetes pueniet
 eos tunc dicens **Omnes ergo qui**
audire uerba haec et facit ea assilabit
uiosapienter qui edificauit domum
sua supra petram et descendit pluuia
et uenerit flumina et flauerunt ven
ti et irruerit in domum illam et non
recidit simdata enim erat super petram

Et omnes qui audit uerba mea hec et non
facit hec ea similis est uiro stulto qui e-
dificat domum suam super harenam et descendit
et uenit fluita et fluit uenti et ir-
ruerunt in domum illam et cecidit et fuit
ruina eius magna. **Crisp. sup. ap. 17.** No-
aut dicit estimabo eum qui audit et
facit uerba sapientis sed assimilabitur
uero sapienti ergo qui simulat homo
est. Cuiusmodi simulat christus christus aut
e sapiens uir qui edificauit domum su-
am. i. etiam supra petram. i. super fortiter
fidei. Vir aut stultus e dyabolus qui e-
dificauit domum suam. i. omnes impios super
harenam. i. in constantia in fidelitate aut
super carnales homines qui dicunt harenam
propter similitudinem et quia non coherent
sibi sed sunt peruersas opinionones di-
spersi et quia sunt inuicibiles pluuia
aut e doctrina que irruit horem. Nu-
ber aut aquibus pluuia fluit quidam
aspiritu sancto excitantur sicut apoli et
apostoli et quidam aspiritu dyaboli sicut
sunt heretici uenti aut boni sicut
spiritus diuersi. Spiritus uel angeli qui
inuisibiliter in sensibus hominum operantur
et adducunt ad bona uenti aut mali
sunt spiritus inuidi. fluit aut bona sunt
euangeliste et doctores populi fluita
mali homines in mundo spiritu plebem et ad
loquitate in structi sunt per perit et ceteri se-
cularis sunt professores de quibus uent
excit fluita aque motus. **Crisp. 17.**
qui christus edificauit neque pluuia me-
dantis doctrine corumpit neque dyabo-
licus flatus impellit neque uolentorum
fluminum impetus mouet. Nec e-
straxit quod quidam decem cecidit. no-
enim omnes qui christiani dicunt christi sunt
sed nouit dominus qui sunt eius. Sed
extra domum quam edificauit dyabolus des-
cendit pluuia uere doctrine. uenti
i. spirituales gratie aut angeli fluita at
uulor euante et ceteri sapientes et
sunt cecidit domus i. gentilitas ut

ut singet christus et facta e eius ru-
ina magna pluitis et uolentibus quietis
mendacibus et ydolis in toto mundo destruc-
tis christus ergo similis est qui audit uerba
christi qui e omne bonum ut in quacumque spe
bonum aliquis edificauit super christum edifi-
cassa uideat. Erunt aut etiam edifica-
ta a christo diuini non potest sic tate christiana
qui se edificauit super christum nulla adu-
sitat deice potest secundum illud alius nos
separabit a caritate christi. dyabolus aut e
similis qui audit uerba christi et non facit
uerba enim que audit et non sunt se-
parata sunt et dispersa. et non assistant
harenam harena enim e a cetera omnis
malicia uel cetera mundalia bona. Sic
aut domus dyaboli destructa e ita et
tales super harenam fundati cadunt
et e ruina magna si de fundamento
fidei aliquid ruine fuisse passus. No-
uit si somnatus fuit aut hominem cadum fecit
quia hec uide unde per perit singat
sicut et dauid. **Isidorus** vel ruina ma-
gna intelligenda est qua dicitur e
omnibus audientibus et non facientibus
sicut in igne eterni. **Jeronymus** vel alie
super harenam que fluita e et in uindico-
pula non potest redigi omnes hereticorum
simo edificat ut coruat. **Isidorus**
vel aliter in pluuibus blandas et
sensu illabentium voluptatum illecebras
sunt quibus primam fides ruis patentibus
i. madescit. Post quos fluuorum per-
i. grauius cupiditatum motus merit
ut exinde tota uentorum uis curu-
flantium desinat. i. uulgi dyabolice
ptatis spiritus inferat. **Augustinus de ser-
mone christi** vel alie pluuia cui
mali alterius significacione ponit cali-
giosa super stas intelligitur. Nimis
aut hominum generis comparant. flumines
aut canalibus quibus tamquam fluen-
tibus super terram et qui per perit in
dicunt aduicantibus frangit quorum n-

